

MT-besluit gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/24/161853/Fietspad rotonde Nijverheidsweg - Hogestraat, DAGO
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	A6 Team Openbare Ruimte
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/24/161853/D-530997
Vertrouwelijkheid	Openbaar

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder: H.J. Groters

In het verleden is er veelvuldig gesproken over de knelpunten langs de N318. Hierbij is gesproken over de onveilige situatie ter hoogte van de DAGO, de Berkenhovenstraat, Grevinkweg, Lichtenvoordsestraatweg, AVA, VRI bij Bredevoort, Winterswijksestraatweg en de ontbrekende fietsstructuur langs de N318. Afgelopen jaar is er in gezamenlijk overleg gekeken naar mogelijke oplossingen. Deze oplossingen zijn er gevonden voor de Berkenhovenstraat, Grevinkweg, rotonde Lichtenvoordsestraatweg en de locatie ter hoogte van de AVA.

Voor de locatie DAGO is nader onderzoek gedaan over de realiseerbaarheid van een brug over de Slinge. Op basis van de conclusie dat een brug realiseerbaar is het verdere schetsontwerp uitgewerkt. Op basis van dit ontwerp is een kostenraming gemaakt. Er zijn twee varianten uitgewerkt. Deze aanlegkosten zijn op basis van de eerdergenoemde punten geraamd op:

- Variant 1, damwandconstructie: € 811.000
- Variant 2, plaatsing van geluidsscherm: € 759.000

De provincie Gelderland heeft kenbaar gemaakt om mogelijk een financiële bijdrage te leveren van 50% van de geraamde kosten. Er wordt voorgesteld om de variant op te nemen met de damwandconstructie. Deze variant waarborgt het behoud van een groter percentage bomen. Ten opzichte van de variant met het geluidsscherm zullen er tot ongeveer 50% meer bestaande bomen gehandhaafd kunnen worden. In beide varianten is overigens uitgegaan van volledige compensatie van het groen. De participatie met bewoners moet nog plaatsvinden en beide varianten worden voorgelegd aan de bewoners om zodoende tot een breed gedragen plan te komen.

Voorgestelde beslispunten

1. De raad voorstellen kennis te nemen van het voorstel van de aanleg van het fietspad rotonde Nijverheidsweg tot aan de Hogestraat;
2. De raad voorstellen de financiële consequenties betrekken en afwegen bij het opstellen van de begroting 2025
3. Bij de behandeling van de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming afwegen om een bedrag van € 811.000 op te nemen voor de aanleg van het fietspad tussen de rotonde Nijverheidsweg tot aan de Hogestraat waarbij de jaarlijkse kapitaallasten € 60.425 ten laste worden gebracht van de meerjarenbegroting 2025 -2028.

Besluit

Akkoord.

Inleiding

1. Knelpunt DAGO

De gemeente Aalten en de provincie Gelderland hebben geconstateerd dat er ter hoogte van de DAGO fietsers over de provinciale weg fietsen om zo een volgende zijstraat te bereiken. De provincie Gelderland heeft dit gedrag ter hoogte van de brug over de Slinge in 2018 ook als topknelpunt opgenomen in haar projectplan trajectverkenning N318. Middels diverse locatiebezoeken, meldingen en constatering van onveilig gedrag is geconstateerd dat op de locatie sprake is van een verkeersonveilig punt. Komend vanuit het westen stopt het fietspad ter hoogte van autobedrijf Dago. Doorgaand fietsverkeer wordt geconfronteerd met een doodlopend fietspad en maakt dan gebruik van de hoofdrijbaan en de brug over de Slinge, om vervolgens door te fietsen naar het kruispunt N318 Grevinkweg/Hogestraat. Ook komend vanuit het dorp fietst men over de hoofdrijbaan.

De provincie heeft in haar verkenning geconcludeerd dat een fietsverbinding langs de N318 te weinig potentie heeft en niet bereid is hierin te investeren. Zij hebben daarnaast gekeken of een gedeeltelijke doortrekking van de fietsverbinding tot de Hogestraat haalbaar is. Hierbij is in eerste instantie geconcludeerd dat het technisch niet mogelijk is om een fietsbrug aan te leggen op deze locatie. De gemeente Aalten heeft een second opinion laten uitvoeren over de haalbaarheid van een fietsbrug op deze locatie en daarmee een belangrijk knelpunt voor beiden op te lossen. Een fietsbrug over de Boven-Slinge naast het bestaande verkeersviaduct is inpasbaar in de bestaande situatie. Op basis van de conclusie dat een verkeersviaduct realiseerbaar is heeft Stad Land en Water het verdere schetsontwerp uitgewerkt. Op basis van dit ontwerp is een kostenraming opgesteld. Hierbij is uitgegaan van een tweezijdig fietspad aan de zuidzijde. Aandachtspunten langs het tracé rotonde Nijverheidsweg – Hogestraat zijn:

- Ontgraven nieuw talud bij garage Herwers (circa 50 m);
- Grondaankoop ter hoogte van Varsseveldsestraatweg 59. Hierbij gaat het om 50 m². (Mogelijkheid tot grondruil)
- De geluidswal ter hoogte van het Lage Veld.
- Aanpassen middengeleider richting DAGO
- Wijziging van het omgevingsplan (vergelijkbaar met een bestemmingsplanprocedure) of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Op basis van deze uitgangspunten zijn twee varianten uitgewerkt. Deze varianten verschillen ter hoogte van de grondwal bij het Lage Veld.

- Variant 1: hierbij wordt een deel van de grondwal gehandhaafd en wordt een damwand aangebracht. Hierbij kan een deel van de bomen worden gehandhaafd.
- Variant 2: hierbij wordt de grondwal opgeheven. Ook de bestaande bomen worden hierbij niet gehandhaafd. Er wordt een geluidsscherm geplaatst en de beplanting/bomen worden gecompenseerd en teruggeplaatst.

De provincie Gelderland heeft kenbaar gemaakt dat de aanleg van het fietspad in opdracht van de gemeente Aalten ruimte biedt voor subsidies. Het zou hierbij gaan om een bijdrage van 50% van de totale aanlegkosten. Deze aanlegkosten zijn op basis van de eerdergenoemde punten geraamd op:

- Variant 1, damwandconstructie: € 811.000
- Variant 2, plaatsing van geluidsscherm: € 759.000

Onderhoudskosten

Na realisatie van de brug komt het beheer hiervan in handen van de gemeente Aalten. Eventuele vervanging of onderhoudsmaatregelen vallen hier ook onder. Momenteel beschikt de gemeente Aalten over een onderhoudsbudget voor onder andere bruggen binnen onze gemeenten. Er wordt van uitgegaan dat de extra kosten die het jaarlijks reinigen van de brug meegenomen kan worden uit dit budget.

2. Kruising N318 met Grevinkweg en Hogestraat

Voor de fietsers vormt de route via het fietspad, dat ingericht is als trottoir, een onlogische omweg met krappe bochten. Het merendeel van de fietsers steekt recht over, niet via het fietspad. De opstelplaats is onopvallend t.o.v. de zijweg. De status van het fietspad wordt aangepast naar een voetpad om daarmee fietsers te verplichten om via de rijbaan over te steken. De toegangen naar de Grevinkweg en Hogestraat worden optisch verkleind door het aanbrengen van een klinkerverharding. De zichtbaarheid van deze zijwegen voor verkeer op de N318 wordt daarmee vergroot en het verkeersluwe karakter van de Grevinkweg en Hogestraat wordt beter benadrukt. Voor een betere geleiding van het verkeer op de zijwegen worden de middengeleiders extra aangezet. De middengeleiders blijven overrijdbaar voor op en afdraaiend vrachtverkeer.

- Programmeren voor realisatie in 2025.

3. Kruising N318 met Berkenhovestraat en Romienendiek

Er zijn zorgen over de verkeersveiligheid op het kruispunt Berkenhovestraat/N318/Romienendiek. Er zijn op deze locatie een aantal ongevallen geregistreerd. Daarvan kent één ongeval helaas een dodelijke afloop. Fietsers ervaren daarnaast een onveilig gevoel bij het oversteken van de N318 op deze locatie. De opstelruimte tussen de auto's zorgt voor onduidelijkheid er is voor opstellende fietsers vanuit noordelijke richting geen rugdekking, zij delen de ruimte met de auto. In gezamenlijk overleg is hier een oplossing gevonden die bijdraagt aan de verkeersveiligheid. De complexiteit van de oversteek wordt verminderd door het scheiden van de modaliteiten. Het langzame verkeer wordt via een nieuwe oversteekvoorziening geleid.

De aansluiting van de Berkenhovestraat op de N318 (zuidtak) wordt afgesloten voor gemotoriseerd verkeer, inclusief begrafenistoeten. Hierover is al contact geweest met de uitvaartondernemer en de provincie. Voor fietsers en voetgangers wordt vanaf de Berkenhovestraat een nieuw fietspad in 2-richtingen aangelegd dat via de westelijke middengeleider aansluit op het bestaande fietspad langs de noordzijde van de N318 tussen de Grevinkweg en de Romienendiek. De westelijke middengeleider N318 wordt verbreed ter vergroting van de opstelruimte voor overstekende fietsers, met als gevolg dat de noordelijke rijbaan ter hoogte van deze middengeleider iets in de richting van de Romienendiek opschuift. Ook de boog vanaf de Romienendiek naar de N318 in westelijke richting wordt iets verruimd om te voorkomen dat een afslaande vrachtwagen de middengeleider raakt. Naast het 3 meter brede fietspad wordt ook een trottoir van 1,80 meter breed aangelegd.

- Programmeren voor realisatie in 2025

4. Kruising N318 met Lichtenvoordsestraatweg

Het optimaliseren van deze fietsoversteek is in de pre-verkenning van de provincie in 2018 al nader onder de loep genomen. Hieruit kwam dat het wenselijk was om de middenberm te verbreden om zo meer rugdekking te kunnen geven aan de aanwezige fietsers. Op de rotonde Lichtenvoordsestraatweg zijn de middengeleiders te smal voor overstekende fietsers. Daarnaast worden er hoge snelheden geregistreerd door recht doorgaand verkeer door een te klein midden eiland. In het ontwerp is de ligging van het centrum van de rotonde, de diameter van het middeneiland en de diameter van de rotonde als geheel zo op elkaar afgestemd dat het doorgaande verkeer voldoende wordt afgeremd. Het vrachtverkeer zwaait door de aanpassingen niet langer uit over de middengeleiders. Het fietspad aan de zuidzijde wordt opgeschoven t.o.v. de rotonde om fietsers verder weg te brengen van het gemotoriseerde verkeer.

- Programmeren voor realisatie in 2025

5. Ontsluiting AVA-terrein

Er hebben zich de afgelopen jaren geen geregistreerde verkeersongevallen voorgedaan aan de N318 ter hoogte van de AVA-uitrit. Wel is door de gemeente Aalten bij het opstarten van de verkenning melding gemaakt van gevaarlijke situaties en (bijna-)ongevallen op deze plek. De inrichting kent een veelheid aan risico verhogende factoren voor zowel fietsers als gemotoriseerd verkeer. Mede ingegeven vanuit het nationale SPV (Strategisch Plan Verkeersveiligheid) is het streven om knelpunten meer en meer vanuit het risico op toekomstige ongevallen te beschouwen, en niet alleen vanuit ongevallen die reeds hebben plaatsgevonden. De AVA-aansluiting heeft veel risico verhogende kenmerken:

- Het snelheidsverschil tussen afslaand en doorgaand autoverkeer is ter plaatse erg hoog. Verkeer dat de uitrit in- of uitrijdt doet dit met zeer lage snelheid. A) vanwege de krappe boogstraat, B) vanwege het feit dat automobilisten rekening hebben te houden met fietsers die uit 2 richtingen komen en die voorrang hebben op het autoverkeer.
- De AVA-aansluiting valt niet op in het wegbeeld, waardoor doorgaande automobilisten niet beducht zijn op voorgangers die afslaan.
- Voor automobilisten die, komende vanaf de Hamelandroute (N313), linksaf willen slaan naar de AVA is er geen voorsorteerstrook. Zeker op drukke momenten ontstaan er daardoor soms lange wachtrijen met een zeker risico op kopstaart-conflicten.
- Met 2,5 meter is het fietspad tussen de Hamelandroute en de Bredevoortsestraatweg erg smal. Dit vergroot de kans op fietsongevallen, zowel eenzijdig als tussen fietsers onderling. Met de bijbehorende intensiteiten (> 1.000 fietsers/etmaal) zou de breedte minstens 3,5 meter moeten zijn.

De werkzaamheden zijn reeds afgerond.

6. VRI Tolhuisweg

In het verleden is er gediscussieerd over de kosten voor de vervanging en het onderhoud van de VRI aan de Tolhuisweg. Door de gemeente Aalten is destijds een brief gestuurd naar de provincie Gelderland. Hierin is aangegeven dat wij overwegen ons standpunt te herzien als andere knelpunten langs de provinciale weg worden opgelost. Zoals uit voorgaande punten blijkt is de provincie Gelderland bereid om een aantal knelpunten op korte termijn op te lossen. De provincie heeft de huidige VRI al vervangen, hierbij is gekozen voor een sobere variant omdat wij als gemeente zijnde in eerste instantie geen bijdrage wensten te leveren. Om ook vanuit de gemeente Aalten haar bereidheid te tonen zijn wij bereid om een bijdrage te leveren aan de onderhoudskosten op basis van de potentieorie. Hier is in de begroting 2024 al rekening mee gehouden

Argumenten

1. Risicogestuurde aanpak, oplossen verkeersonveilig punt N318

De aanleg van de brug ter hoogte van de DAGO zal een belangrijk knelpunt binnen de gemeente Aalten oplossen. Een potentieel verkeersonveilig punt wordt hiermee opgeheven. In 2019 heeft Keypoint een onderzoek verricht naar een mogelijke fietsverbinding langs de N318 in Aalten. Daarbij is ook specifiek gekeken naar de verkeersonveilige situatie ter hoogte van de DAGO. Het aanleggen van de fietsbrug wordt niet beschouwd in het kader van potentieel gebruik maar in het licht van het oplossen van een potentieel verkeersveiligheidsknelpunt binnen de gemeente Aalten.

2. Hoofd fietsnetwerk

Het hoofd fietsnetwerk loopt momenteel via de Richterinkstraat, Willemstraat, Hogestraat en dan via het centrum richting de Oosterkerstraat en Bredevoortsestraatweg. Op het hoofd fietsnetwerk zijn diverse subsidiemogelijkheden beschikbaar voor het verbeteren van de fietsstructuur. In het hoofd fietsnetwerk van de provincie Gelderland is echter het definitiekader leidend en niet de indicatieve kaart. Hierdoor kan er ingespeeld worden op ruimtelijke ontwikkelingen zoals de eventuele aanleg van de fietsbrug plus fietspad. Met de keuze voor de aanleg van een fietsbrug ligt het voor de hand ook het provinciale hoofd fietsnet aan te passen en deze kwalitatief hoogwaardige route daarin op te nemen.

Kanttelingen

1. Subsidie bijdrage provincie Gelderland

De provincie heeft vooralsnog geen budget toegekend maar wel de intentie afgegeven om een bijdrage te leveren aan de aanleg van het fietspad. Dit zou betekenen dat, afhankelijk van de hoogte van het bedrag dat wordt ontvangen van de Provincie, de jaarlijkse kapitaallasten lager worden.

2. Aanleg fietspad

De aanleg van het fietspad zal in opdracht van de gemeente Aalten worden uitgevoerd. Hierdoor zijn wij ook verantwoordelijk voor de voortgang van dit project. Dit vergt capaciteit van de gemeente Aalten waar dit op sommige plekken al krap is. Daarnaast zijn wij als gemeente Aalten zijnde vervolgens beheerder van de gerealiseerde brug.

3. Weerstand tegen de aanleg van het fietspad

Door allereerst met direct aanwonenden en vervolgens ook met andere belanghebbenden te spreken over de voorgenomen maatregelen, kunnen we uitleggen wat het belang is en daarmee weerstand wegnemen.

4. Wijziging omgevingsplan of omgevingsvergunning

De aanleg van het fietspad zal in strijd zijn met het tijdelijke deel van het Omgevingsplan gemeente Aalten, onderdeel bestemmingsplan "Kern Aalten 2011". Het fietspad zal komen te liggen buiten de huidige bestemming "Verkeer", bijvoorbeeld op gronden met de bestemming "groen", waar dergelijke activiteiten die te maken hebben met vervoersbewegingen niet zijn toegestaan. Om het fietspad planologisch mogelijk te kunnen maken zal er een ruimtelijke procedure gevolgd moeten worden. Dit betreft een wijziging van het omgevingsplan (vergelijkbaar met een bestemmingsplanprocedure) of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

5. Verwerven gronden

Voor de realisatie van het fietspad is grondaankoop benodigd. Het gaat hierbij om de aankoop van 50m² grond voor een bedrag van €10.000. In het totaalbedrag en de kapitaallasten is rekening gehouden met de aankoop van eventuele gronden.

Overleg gevoerd met

Afdeling /Team: Openbare ruimte
Persoon: Heleen te Winkel
Overlegpunten: Wijziging omgevingsplan/omgevingsvergunning

Afdeling /Team: Informatiebeheer
Persoon: Lucinda Berendsen
Overlegpunten: De financiële consequenties van een eventuele aanleg van het fietspad zijn besproken. De kapitaallasten zijn hierbij meegenomen. Tevens is gesproken over de kosten ten behoeve van het onderhoud en de eventuele aankoop van gronden. Overlegpunten zijn meegenomen in het collegevoorstel.

Vervolgstappen en planning

1. Vervolgstappen en planning

2. Vaststellen budget aanleg fietspad rotonde Nijverheidsweg – Hogestraat
3. Projectstart, November 2024
4. Participatie, Januari 2025
5. Uitwerken ontwerp, Q1 en Q2 2025
6. Uitvoer, Q3 2025 (in overleg met provincie Gelderland)

Participatie

Er wordt gestart met een interne werkgroep waarbij collega's worden uitgenodigd om gezamenlijk tot een plan van aanpak te komen. Hierbij wordt gedacht aan collega's van ruimtelijke ordening, grondzaken, communicatie en collega's van civiele techniek. Door intern een goed beeld te hebben bij de opgave die er ligt kan een gedegen plan van aanpak worden opgesteld voor de participatie met bewoners.

Door allereerst met direct aanwonenden en vervolgens ook met andere belanghebbenden te spreken over de voorgenomen maatregelen, kunnen we uitleggen wat het belang is en daarmee eventuele weerstand wegnemen.

Communicatie

Er wordt gecommuniceerd over de participatie met bewoners. Daarnaast wordt dit besluit gedeeld met de provincie Gelderland.